

lig Husbehov efter de smaa danske Forhold mener jeg, at Bygningen vil kunne blive meget tilfredsstillende. Jeg tror slet ikke, at det ved den offentlige Retspleie er af saa overordenlig stor Betydning at have meget store Lokaler; det anser jeg endog saa for at være i mange Henseender en Feil. Det er en Feil, man andre Steder ofte har begaaet. Sagen er nemlig den, at naar man gjør de dertil bestemte Retsfale meget store, bliver Følgen deraf, at man ikke kan høre. Jeg har selv set andre Steder, hvorledes man har maattet opgibe at bruge saadanne Sale, som ere byggede med stor Bekostning, paa den Maade, som var bestemt, fordi Dimensionerne vare saa betydelige, at man ikke kunde høre hverandre. Dommerne kunne ikke høre, hvad Vidnerne sigte, og de Edborne kunne ikke høre, hvad Vidnerne og de Anklagede sigte osv. Jeg har derfor set det Syn et Sted, at man har slet ikke benyttet de Pladser i Salen, som vare bestemte til hver især af disse Personer, man har rykket dem sammen midt paa Gulvet, thi ellers kunde de Paagjældende ikke høre hverandre. Men det er dog den første Betingelse for, at en Sal kan siges at være egnet til offentlig og mundtlig Retsforhandling, at de Parter, der nødvendig maa høre hverandre, nemlig Dommere, Vidner, Anklagede og Advokater, kunne høre hverandre. Derfor tror jeg, at det slet ikke bør betragtes som et Gode, der bør efterstræbes af al Magt, at faae saa store Rum som muligt. Hvad Publikum angaar, da er det jo en bekendt Sag, at til daglig Brug er der altid meget saa Tilhørere ved de offentlige Retsforhandlinger; ved enkelte Leiligheder, som maatte kunne indtræffe hvert 2det eller 3die Aar, kan der vel være et Tilhøb, men til almindelig daglig Brug vil Enhver, der har overværet disse Forhandlinger, vide, at der ikke er mere end omtrent en Snes Mennesker tilstede, Folk, som have særligt Bekjendtskab til Parterne eller Sagen. Jeg tror derfor, at man kunde faae, vel ikke en ideal Bygning, en Bygning, som tilfredsstillende de Krav, man kunde stille, naar man kunde se bort fra det Bekjendte og Sigt, men dog en meget brugelig Bygning, og jeg tror ikke, at der gives nogen anden Udvei. Den Udvei nemlig, at sælge det nuværende Raad- og Domhus til Nedrivning og at sælge Grundten og derefter bygge, vil for det Første ganske utvivlsomt blive en meget betydelig dyrere Udvei, men dernæst ogsaa en Udvei, som man ikke kan vælge uden Overenskomst med Magistraten; thi Magistraten eier i hvert Tilfælde den halve Del af Bygningen, og dens Samtykke maatte altsaa have

for at gaa den Vej. Endelig kommer dertil, at man umulig kan begynde paa at bryde den nuværende Bygning ned eller sælge den til Nedbrydning, uden at man først maa have disse Lokaler anbetteds. Jeg skal endelig endnu tilføie dette, som jeg ogsaa tror er en Bemærkning, der bør gjøres — om den vil have nogen Indflydelse, veed jeg ikke, jeg smigrer mig ikke med, at den vil have stor Indflydelse, men det bør dog siges — at en Udsættelse af denne Sag vil virke meget skadeligt, fordi det maa erindres, at der her er Tale om en Slags Foranstaltninger, som alligevel vilde kræve meget lang Tid. Man kan ikke gaa ud fra at naar man en Gang faar i Sinde at bevilge noget Saadant, som der her er Tale om, har man meget kort Tid derefter Bygningerne helt færdige. Det er ikke Tilfældet. Der kommer til at gaa flere Aar hen dermed. Sagen maa nemlig tages paa den Maade, at først maa Kjøbenhavn bygge et Raadhus, thi først naar man har faaet de Dele af Bygningen, som Magistraten nu benytter, ledige, kan man begynde paa den Omordning af Bygningernes Indre, som bliver nødvendig for at omdanne dem til Retslokaler, og dernæst maa ogsaa Fængslerne være byggede, før man kan røre ved den nuværende Arresthus. Altsaa er en Udsættelse af Sagen af den Grund meget lidet ønskelig, at det dog vil være flere Aar, inden man kan komme til noget Resultat. Hvad Endringsforslaget under Nr. 300 angaar, skal jeg bemærke, at det er stillet efter Overenskomst med Udvalget. Man har været tilbøielig til at bevilge et større Beløb til Anskaffelse af Telte og andet Materiel til Brug under Epidemier. Der er vel herved nærmest tænkt paa de Døckerste Sittelte, men ikke udelukkende, saa at det maa være Meningen ogsaa at kunne benytte andre Teltapparater, hvis det maatte findes at være det Hensigtsmæssigste. Med Hensyn til den nærmere Anvendelse af denne Konto kan jeg naturligvis ikke i dette Dieblif give nogen specificeret Oplysning, idet jeg forbeholder mig nærmere at konferere herom med Sundhedskollegiet, hvis Raad jeg selvfølgelig er henvist til i det Væsentlige at følge. Hvad angaar Endringsforslaget under Nr. 301, skal jeg bemærke, at dersom dette Forslag, der jo er stillet af det ærede Udvalg, maatte blive vedtaget af Thinget, skal jeg iværksætte, hvad der fra min Side maa iværksættes, for at foranledige den af Stiftskommissionen selv ønskede kritiske Revision af den hele Stiftsbehandling. Jeg tilføier blot, at jeg gaar ud fra, at dette Beløb af 3,000 Kr., som er bevilget, ikke er saaledes at forstaa, at det ikke under nogen Omstændighed maa over-